

Representantforslag 130 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe

Dokument 8:130 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Olaf Lundteigen og Kjersti Toppe om et krafttak for et anstendig norsk arbeidsliv

Til Stortinget

Bakgrunn

Den norske, tillitsbaserte arbeidslivsmodellen er i rask forvitring. Svekkelse av arbeidsmiljøloven, fremvekst av bemanningsselskap og uregulert arbeidsinnvandring fra EØS-land utenfor Norden har bidratt til økt press på lønns- og arbeidsvilkår og at faste stillinger erstattes med midlertidige og innleide arbeidsfolk i stadig flere bransjer, både i privat og offentlig sektor. Et svekket arbeidsliv er negativt for hele samfunnet gjennom økte lønnsforskjeller og lavere sysselsetting og produktivitetsvekst.

Forslagsstillerne viser til at EU-utvidelsene siden 2004 medførte et tilbudssjokk i deler av det norske arbeidsmarkedet, som har gjort at lønns- og prisdannelsen og arbeidsmarkedets virkemåte er endret og det er lagt til rette for utstrakt sosial dumping.

En annen konsekvens er at statusen til yrkesfag i norsk skole svekkes, med tilhørende svekket rekruttering til tradisjonelle yrkesfag. Den norske modellen med et sterkt trepartssamarbeid og kollektive avtaler utfordres av utenlandske aktører med tradisjon for å konkurrere på svakere arbeidsmiljø, lønn og sikkerhet.

Forslagsstillerne mener det haster med en økt innsats for et anstendig arbeidsliv i Norge. Dette fordrer endringer i arbeidsmiljøloven, blant annet slik at ansettelseskontrakter tilsvarende «fast ansettelse uten lønn mellom oppdrag» blir ulovlig, samt at arbeidsmiljøloven § 14-12 andre ledd oppheves, slik

at bemanningsforetak bare kan brukes ved arbeid av midlertidig karakter. Forslagsstillerne viser her til Senterpartiets tidligere framsatte representantforslag om dette de siste årene og Stortingets tilhørende behandling, jf. hhv. Dokument 8:104 S (2014–2015), Innst. 368 S (2014–2015) og Dokument 8:32 L (2015–2016), Innst. 210 L (2015–2016).

Forslagsstillerne mener kraftfulle tiltak må iverksettes for å motarbeide arbeidslivskriminalitet inklusive sosial dumping og viser til at Senterpartiet mener full sysselsetting og små inntektsforskjeller må være det overordnede målet i arbeidslivspolitikken.

Forslagsstillerne viser til at før EØS-avtalen ble innført, ble det hevdet at den ikke kom til å påvirke norske arbeidsrettslige spørsmål. Fasiten har vi fått blant annet gjennom Høyesterettsdommen i havnearbeidersaken og EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sitt krav mot Norge i verftsaken. En forutsetning for et anstendig norsk arbeidsliv er å sikre at norsk arbeidslivslovgivning, norske tariffavtaler og ILO-konvensjoner implementert av Norge får forrang foran EU-lov. Forslagsstillerne mener at Senterpartiets krav om å erstatte EØS-avtalen med en handelsavtale viser seg å være nødvendig for å sikre dette.

Når Storbritannia melder seg ut av EU, kan det medføre en økning i arbeidsinnvandringen fra EØS-land til Norge. Forslagsstillerne viser til at det er derfor Senterpartiet ønsker å innføre en midlertidig overgangsordning for arbeidsinnvandrere som medfører krav til oppholdstillatelse, basert på foreliggende jobbtilbud og med krav til norske lønns- og arbeidsvilkår. I løpet av overgangsperioden må det bl.a. i lys av de løsninger som Storbritannia har kommet frem til i sitt forhold til EU, avklares nye permanente løsninger for Norge.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen gjennomgå norske lover, forskrifter og tariffavtaler med sikte på at disse er overordnet EØS-regler og EU-lovgivning på arbeidslivsområdet, og om nødvendig fremme lovforslag for å sikre dette.

26. april 2017

Per Olaf Lundteigen

Kjersti Toppe

